

het tribunaal, en beslissen over de aanhangige zaak. Ieder is zijn eigen advocaat; en legt men zich niet bij de sententie neder, of wil men de zaak verhaasten, welnu dan moet de vorst uitspraak doen. Groote misdaden komen zelden voor; schoon de doodstraf bestaat, is in geen tien jaar iemand gefusilleerd. En gevangenen voor kleine vergripen ziet men zeer gemoedelijk, al of niet geketend, hunne dagen voor de poort der gevangenis doorbrengen, waar zij vriendenbezoek krijgen of over 't stadnieuws kunnen babbelen. Ontvluchten trouwens zou niet baten daar hun de wapens zijn afgenomen, en zij dus dadelijk herkend zouden worden.

Wij spraken met een enkel woord over de achterlijke denkbeelden omtrent de vrouw. Deze zijn werkelijk middeneeuwsch gebleven; en schoon ook hierin vorst Nikita het bewijs van een andere beschouwing heeft gegeven, is deze nog weinig tot het volk doorgedrongen.

De vrouw is voor den Montenegrijn niet veel meer dan eene dienstmaagd, en uitgezonderd in hare waardigheid als moeder, heeft zij niets in te brengen. In den familieraad heeft zij geenerlei stem, haar man of broeder is haar heer, zij kust hem de hand. Het hardste werk verricht zij en er is een spreekwoord dat luidt: onze vrouwen zijn onze muilezels. De geboorte van een meisje is een ramp; en toen Keizer Nikolaas van Rusland kwam om de dochter van den vorst en de vorstin ten doop te houden, had hij een koele ontvangst, daar het een meisje betrof. Wordt er een jongen geboren, dan is er vreugde in de geheele familie en wordt hij met gelukwenschen overladen; is 't een dochter, dan ontvangt de vader met neergeslagen oogen zijn vrienden op den drempel van zijn huis, en durft nauwelijks de waarheid uitspreken. Maar als er verscheiden meisjes achter elkaar worden geboren, moeten de priesters komen, en den drempel, die op den huwelijksdag betooverd is, met olie besprenkelen. Opgegroeid, wacht de arme kinderen geen gemakkelijk leven, en de liefde is voor haar geen rozengeur of maneschijn. In de wieg wordt zij soms al verloofd, en zoo niet, dan is het toch eene zaak, die allereerst tusschen de familiehoofden behandeld wordt. Galanterie schijnt er geen gebruik, zoete flirtation evenmin; men trouwt als 't beslist is en daarmee uit. Toch, met hare maatschappelijke geringschatting gaat een groote eerbied van hare sekse gepaard. Verleidingen komen zoo goed als nooit voor en worden met den dood bestraft. Een Montenegrijnsche vrouw of meisje, jong of oud, mooi of leelijk, kan ongehinderd de meest eenzame wegen gaan. Zij is niet mooi over 't algemeen, maar krachtig gebouwd; toch heeft zij de kwijnende oogen en de bleeke tint der Orientalen.

De oorzaak van de reinheid van zeden en achterlijkheid van gebruiken moet gezocht worden zoowel in het eenvoudige, gezonde leven tusschen de onvruchtbare bergen, als in de Oostersche afkomst van het volk.

Wat de beschouwing der vrouw betreft, huldigt vorst Nikita begrippen, die eerst aanstoot gaven, ten minste verwondering baarden. Hij laat namelijk vorstin Milena toe tot de vergaderingen van den Staatsraad, en vraagt daar hare meening; en toen in 1868 de vorst een reis naar Rusland moest onder-